

ไม่ให้หรือไม่มี

ประชาชนมีหนังสือไปขอข้อมูลข่าวสารจากหน่วยงานของรัฐ ตอนแรกตอบว่าไม่ให้ ต่อมาตอบว่าไม่มี แล้วผู้ขอจะไปต่ออย่างไร มีโอกาสได้รับข้อมูลข่าวสารนั้นหรือไม่ ไปเป็นกำลังใจให้แกหน่อยครับ

นายแล้งเป็นประชาชนคนหนึ่งมีแหละ มีหนังสือถึงเทศบาลตำบลศรีดอนชัย ขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการใช้น้ำในคลองสูบน้ำด้วยไฟฟ้าศรีดอนชัย รวม ๔ รายการ ได้แก่ รายชื่อสมาชิกสูบน้ำทำนาปรัง และนาปีตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๕๒ - ๒๕๖๐ รายงานการประชุมและรายชื่อคณะกรรมการที่เข้าร่วมประชุมคลองสูบน้ำด้วยไฟฟ้าศรีดอนชัย รายชื่อผู้ทำนาปรัง และรายชื่อผู้สูบน้ำในเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๓ ต่อมาเทศบาล ฯ มีหนังสือแจ้งปฏิเสธการเปิดเผยด้วยเหตุผลว่า นายแล้งไม่ได้เป็นสมาชิกคลองส่งน้ำศรีดอนชัย นายแล้งจึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร เหตุผลนี้ถูกต้องหรือไม่ ไปอ่านตอนจบนะครับ

ในการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยฯ เทศบาลตำบลศรีดอนชัย มีหนังสือส่งข้อมูลไปประกอบการพิจารณาและชี้แจงว่า เทศบาล ฯ ไม่มีข้อมูลสมาชิกคลองสูบน้ำย้อนหลังตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๒ ซึ่งได้ให้ผู้อำนวยการกองช่างค้นหาเอกสารแล้วแต่ไม่มี เนื่องจากขณะนั้นเทศบาลตำบลศรีดอนชัยยังมีสถานะเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล และแต่ละช่วงปีเกษตรกรชาวนาได้ผลิตเปลี่ยนหมุนเวียนกันบริหารจัดการน้ำกันเอง ไม่ได้จัดระบบแบบราชการ เอกสารต่าง ๆ คั้นหายาก

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารตามที่นายแล้งมีคำขอทั้ง ๔ รายการ ในตอนแรกเทศบาลแจ้งปฏิเสธการเปิดเผย แต่ต่อมาชี้แจงต่อคณะกรรมการวินิจฉัย ฯ ว่า ไม่มีข้อมูลข่าวสารอยู่ในความครอบครอง จึงเป็นเรื่องที่หน่วยงานแจ้งยืนยันว่าเอกสารไม่มีอยู่ในความครอบครอง ก็กลายเป็นว่าไม่ใช้การปฏิเสธไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ไม่อยู่ในอำนาจของคณะกรรมการวินิจฉัย ฯ ที่จะรับไว้พิจารณาวินิจฉัย แต่หากนายแล้งไม่เชื่อว่าเทศบาลตำบลศรีดอนชัย ไม่มีข้อมูลข่าวสารตามที่คำขอจริง ๆ ก็สามารถใช้สิทธิร้องเรียนต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการตามมาตรา ๑๓ ประกอบมาตรา ๓๓ เพื่อให้ตรวจสอบได้ จึงวินิจฉัยให้ยกอุทธรณ์

ขออธิบายเพิ่มเติมสำหรับเหตุผลการปฏิเสธของเทศบาลที่ว่าผู้ขอไม่ได้เป็นสมาชิก หมายความว่าไม่มีส่วนเกี่ยวข้อง ไม่มีส่วนได้เสีย นั้น มาตรา ๙ วรรคสาม ว่าอย่างนี้ครับ “บุคคลไม่ว่าจะมีส่วนได้เสียเกี่ยวข้องหรือไม่ก็ตาม ย่อมมีสิทธิเข้าตรวจสอบขอสำเนาหรือขอสำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องของข้อมูลข่าวสารตามวรรคหนึ่งได้” และมาตรา ๑๑ วรรคห้า “ให้นำความในมาตรา ๙ วรรคสาม มาใช้บังคับแก่การค้นหาข้อมูลข่าวสารตามมาตรา นี้โดยอนุโลม” ไม่ต้องสูบน้ำในคลองส่งน้ำนั้นไปใช้ ก็ขอข้อมูลข่าวสารได้ครับ หากมีข้อสงสัยเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หรือไปได้ที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘ www.oic.go.th

(สค ๙๙/๒๕๖๒)

“ข้อมูลโปร่งใส ราชการไทยไร้ทุจริต”

รอชี้แจง แต่ขาดเอกสาร

เรื่องนี้ใช้กฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการเพื่อปกป้องคุ้มครองสิทธิของตนเอง ที่อาจเกิดการผิดพลาดจากการปฏิบัติงานในหน้าที่ ช่วยได้แค่ไหน ไปดูครับ

นายอ่วมขณะดำรงตำแหน่งปลัดเทศบาลเมือง ได้มีหนังสือถึงประธานกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดปทุมธานี ขอสำเนาหนังสือขอความเห็นชอบให้พักราชการพนักงานเทศบาลที่ถูกตั้งกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง แต่จังหวัดปทุมธานีแจ้งปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร พร้อมชี้แจงเหตุผล ประกอบสรุปความว่า เป็นข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๕ (๒) นายอ่วมจึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร เรื่องเป็นมาอย่างไร ?

ในการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยฯ จังหวัดปทุมธานีมีหนังสือส่งข้อมูลไปประกอบการพิจารณาสรุปว่า นายอ่วมขณะดำรงตำแหน่งปลัดเทศบาลเมือง นายหนึ่งผู้อำนวยการกองช่าง นายสองนักผังเมืองชำนาญการ และนายสามวิศวกรโยธาชำนาญการ สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน ได้ตรวจสอบโครงการก่อสร้างเขื่อน ค.ส.ล. ป้องกันตลิ่งแก้ไขปัญหาน้ำท่วมหน้าวัดสระบัว ปรากฏว่าดำเนินโครงการโดยมิชอบ และควบคุมการก่อสร้างไม่เป็นไปตามแบบรูปรายการ ทำให้ราชการได้รับความเสียหาย จึงได้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง นายกเทศมนตรีพิจารณาให้สั่งพักราชการเฉพาะรายผู้อุทธรณ์คือ นายอ่วมเพื่อรอฟังผล และเพื่อให้เกิดความยุติธรรมก็ให้นายอ่วมชี้แจงข้อเท็จจริงได้ ต่อมานายอ่วมมีหนังสือขอข้อมูลข่าวสารเรื่องให้พักราชการดังกล่าว แต่จังหวัดปทุมธานีปฏิเสธ

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเห็นว่า หนังสือเทศบาลเมือง เรื่อง ขอความเห็นชอบให้พักราชการพนักงานเทศบาลที่ถูกตั้งกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง เป็นข้อมูลข่าวสารการปฏิบัติราชการตามปกติของหน่วยงานของรัฐ ไม่มีข้อความที่เข้าลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดที่อาจมีคำสั่งมิให้เปิดเผยได้ ตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และนายอ่วมเป็นผู้มีส่วนได้เสีย สมควรได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารดังกล่าวเพื่อใช้ปกป้องสิทธิของตนเอง ข้อมูลข่าวสารตามคำขอนี้เปิดเผยได้ จึงวินิจฉัยให้จังหวัดปทุมธานีเปิดเผยข้อมูลข่าวสารพร้อมรับรองสำเนาถูกต้องตามที่นายอ่วมมีคำขอ

เจ้าหน้าที่ของรัฐดูเรื่องนี้เป็นแนวทางครับ ว่าจะใช้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ ปกป้องสิทธิของตนเองอย่างไร เพราะผมได้รับคำถามว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐมีสิทธิขอข้อมูลข่าวสารตามกฎหมายนี้หรือไม่ มีข้อสงสัยการปฏิบัติหรือจะใช้สิทธิตามกฎหมายนี้หรือไม่หรือไปได้ครับที่ ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘ www.oic.go.th

(ที่ สค ๑๑๐/๒๕๖๒)

“ข้อมูลโปร่งใส ราชการไทยไร้ทุจริต”

แอบดักฟัง

การแอบติดตั้งเครื่องดักฟังคนคุยกัน ไม่ได้มีแค่ในหนังแนว FBI หรือ CIA เท่านั้น มหาวิทยาลัย บ้านเราก็มีด้วย ไปดูเรื่องนี้กันครับ

นายบังเอิญกับเพื่อนรวม ๘ คน มีหนังสือถึงมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ ขอสำเนาเอกสารการสอบสวน เรื่องที่ทั้ง ๘ คน ได้รายงานการตรวจพบว่า มีบุคลากรของคณะศิลปศาสตร์ จำนวน ๔ คน ได้ลักลอบวางเครื่องบันทึกเสียงไว้ในห้องพักอาจารย์เพื่อฟังการสนทนา รวม ๗ รายการ ได้แก่ ๑) คำสั่ง แต่งตั้งคณะกรรมการสอบหาข้อเท็จจริง ๒) รายงานการสอบข้อเท็จจริง ๓) บันทึกถ้อยคำของผู้ถูกร้องเรียน และพยาน ๔) คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ๕) รายงานการสอบสวน และแบบ สว.๖ ๖) บันทึกถ้อยคำ ของผู้ถูกกล่าวหาทุกราย และ ๗) คำสั่งลงโทษผู้ถูกกล่าวหาทุกราย แต่มหาวิทยาลัยฯ มีหนังสือแจ้งปฏิเสธการ เปิดเผยว่า เป็นข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๕ (๒) คือจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพ หรือไม่อาจ สำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ นายบังเอิญจึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ในการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชมงคลสุวรรณภูมิ มีหนังสือส่งสำเนาข้อมูลข่าวสารไปประกอบการพิจารณาสรุปว่า วันหนึ่งขณะที่นายบังเอิญ กับเพื่อนย้ายโต๊ะที่นั่งและโซฟาพบกระเป๋าสีแดงรูปแมววางซุกอยู่ด้านหลัง ภายในมีเครื่องบันทึกเสียงกำลังเปิด ทำงานอยู่ จากข้อมูลในเครื่องพบว่ามีบุคคล ๔ คน ร่วมกันวางแผนและวางเครื่องดักฟังการสนทนาของ นายบังเอิญกับพวก ซึ่งทั้ง ๔ คน มีความเกี่ยวข้องกับรองคณบดีคณะศิลปศาสตร์ในฐานะผู้บังคับบัญชา และญาติ โดยเหตุน่าจะมาจากนายบังเอิญกับพวก ร้องเรียนรองคณบดีคณะศิลปศาสตร์ต่อคณะกรรมการ จรรยาบรรณ จึงได้มีการขอสำเนาเอกสารการสอบสวนจำนวน ๗ รายการ แต่มหาวิทยาลัยฯ ปฏิเสธ เพราะเห็นว่า การสอบสวนยังไม่แล้วเสร็จ เป็นเอกสารที่คณะกรรมการสอบสวนใช้ประกอบการพิจารณา หากเปิดเผยอาจทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพ หรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ ตามมาตรา ๑๕ (๒) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารพิจารณาเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑ คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบหาข้อเท็จจริง และรายการที่ ๔ คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน เป็นข้อมูล ข่าวสารการปฏิบัติราชการตามปกติของหน่วยงานของรัฐ นายบังเอิญกับพวก เป็นผู้มีส่วนได้เสียสมควรได้รับรู้ ข้อมูลข่าวสารเพื่อใช้ปกป้องสิทธิของตน จึงเปิดเผยให้ทราบได้ ส่วนข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๒,๓ ๕,๖ และ ๗ มหาวิทยาลัยฯ แจ้งว่ายังไม่แล้วเสร็จ จึงเห็นควรไม่เปิดเผยให้ทราบในขณะนี้ จึงวินิจฉัยให้มหาวิทยาลัย เทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ เปิดเผยข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑ และรายการที่ ๔ ส่วนรายการที่ ๒,๓ ๕,๖ และ ๗ ให้ยกอุทธรณ์

มีข้อสงสัยการปฏิบัติหรือจะใช้สิทธิตามกฎหมายนี้หาหรือไปได้ครับที่ ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘